

SCI-CONF.COM.UA

EUROPEAN SCIENTIFIC CONGRESS

**PROCEEDINGS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
SEPTEMBER 4-6, 2023**

**MADRID
2023**

EUROPEAN SCIENTIFIC CONGRESS

Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference
Madrid, Spain
4-6 September 2023

Madrid, Spain

2023

UDC 001.1

The 8th International scientific and practical conference “European scientific congress” (September 4-6, 2023) Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2023. 253 p.

ISBN 978-84-15927-34-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // European scientific congress. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Madrid, Spain. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-european-scientific-congress-4-6-09-2023-madrid-ispantiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: madrid@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Barca Academy Publishing ®

©2023 Authors of the articles

ECONOMIC SCIENCES

33. *Lazarijeva O., Mas A.* 188
FEATURES OF THE LAND USE RESTORATION IN THE POST-WAR PERIOD
34. *Бекетов О. В.* 193
ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ
35. *Бордасє В. В.* 196
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА: ВИДИ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ІННОВАЦІЙ
36. *Бурсинікова Н. В.* 203
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ: СУТНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ КОНВЕРГЕНЦІЇ
37. *Котуков О. А., Микитась І. М.* 209
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРАКТУВАННЯ КАТЕГОРІЇ «РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК»
38. *Красніков Д. О.* 213
ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ КОНТРАКТІВ
39. *Літвінчук К. В.* 216
ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ
40. *Рижова К. І., Добрянський О. І.* 219
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ШЛЯХУ ДО СТІЙКОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ
41. *Шуберанський В. Е.* 223
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙ

LEGAL SCIENCES

42. *Бондар Б. В.* 228
ЗАКОНОДАВЧІ НОВЕЛИ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРИЙНЯТІ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ
43. *Демченко С. В.* 231
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН ДО СТАТТІ 59 КОДЕКСУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ В ЧАСТИНІ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ПОВНОВАЖЕННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ
44. *Караханян К. М.* 235
ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ: СУТНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ КОНВЕРГЕНЦІЇ

Буреннікова Наталія Вікторівна

д.е.н., професор

Вінницький національний технічний університет

м. Вінниця, Україна

Вступ. У сучасних умовах розвитку національної економіки серед науковців формується розуміння того, що оцінювання результативності функціонування соціально-економічних систем потребує застосування комплексного підходу. Дієвість функціонування систем базується на моделях розвитку національних економік, заснованих на адаптації найкращих практик діяльності таких систем, серед яких відповідне місце посідають моделі конвергенції. Проблеми економічної конвергенції на сьогоднішній день актуалізуються з огляду на пошук шляхів розвитку взаємовигідних зв'язків між країнами світу, знаходження свого місця у вирішенні глобалізаційних проблем світового розвитку.

Мета публікації полягає у висвітленні концепції управління результативністю функціонування систем за допомогою злиття структурних складових «функціонування» і «результативність» в систему концептуальних основ з використанням авторських показників складових результативності (які нами досліджуються вже понад 25 років для різних процесів у системах різноманітних типів та ієрархічних рівнів) з окресленням сутності конвергенції, специфічних і спеціальних принципів управління результативністю функціонування систем.

Матеріали і методи. У дослідженні використано метод узагальнення, ситуаційний, процесний, холистичний, системний підходи, методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції для дослідження складових результативності процесу; моделі Буреннікової (Поліщук)-Ярмоленка складових результативності будь-якого процесу та SEE-управління за відповідними

показниками для вимірювання й оцінювання певних складових результативності процесу, який досліджується (див. [1, 2 та ін.]).

У нас в авторських моделях міститься алгоритм визначення результативності функціонування систем та процесів у них як з кількісного, так і з якісного боків. При розгляданні будь-якого процесу, як і завжди, вважатимемо, що наслідком процесу є його продукти: як користь, як затрати, загальний продукт у вигляді продукту як користі та продукту як затрат, масштабний продукт у вигляді продукту як користі та тієї частини продукту як затрат, котра пропорційна частці продукту як користі в загальному продукті. Показники складових результативності процесу формуватимемо за допомогою показників відповідних продуктів. При дослідженні процесу застосовуватимемо такі моделі зміни його результативності:

$$J_R = J_K \cdot J_E = J_K \cdot J_{V/Z} = J_G \cdot J_{V/Z}; \quad (1)$$

$$J_R = J_G \cdot J_{V/Z/V} \cdot J_{G/Z} \cdot J_{V/G} = J_G \cdot J_{V/Z/V} \cdot J_{G/Z} \cdot J_{V/Z/G}, \quad (2)$$

де індекси J_R , J_K , J_E та інші є індексами зміни певних показників як відношень відповідних показників до базисних. У цих моделях V – показник загального продукту процесу; Z – показник його продукту як затрат; $G = (V - Z)$ – показник продукту як користі (досягнення) діяльності; $K = G + Z \cdot G/V$ – показник його масштабного продукту; $E = V/Z$ – показник ефективності діяльності як відношення показників загального продукту V і продукту як затрат Z [1, с. 148]. Масштабний продукт K як кількісна складова результативності та ефективність E як якісна складова результативності характеризують процес з різних сторін – кількісної та якісної – одночасно, тому мірою результативності R може бути добуток відповідних показників його масштабного (кінцевого) продукту та ефективності.

Дослідження проблем конвергенції та взаємодії у соціально-економічних системах на мікро-, мезо- та макрорівнях і пошук шляхів підвищення їхньої результативності є науковим доробком зарубіжних та вітчизняних учених, серед яких Л. Василик [3], С. Кові [4], Л. Мельник [5], М. Роко [6], Г. Форд [7],

П. Юхименко [8] та інші. Конвергентно-орієнтованому функціонуванню систем різних типів й ієрархічних рівнів на сьогоднішній день приділяється недостатньо уваги науковцями та практиками. На нашу думку, процес конвергенції є основоположним у формуванні концепції результативного управління функціонуванням систем шляхом «злиття» структурних складових «функціонування» та «результативність» (з відповідними авторськими показниками складових результативності) в систему концептуальних основ, серед яких сутність, мета, принципи, функції, методи, показники тощо управління результативністю функціонування, у тому числі авторське SEE-управління (див., до прикладу [1]).

Результати й обговорення. Термін «конвергенція» до певного часу не використовувалися в економічній літературі. Своє походження він розпочав з біології. Для характеристики суспільного життя цей термін застосовували Я. Тінберген, Е. Гідденс, Дж. Сакс. Питання конвергенції в економіці почало розповсюджуватися більш активно на постіндустріальному просторі. Опис гіпотези конвергенції міститься в концепції Солоу. Конвергенція (від лат. *convergo* – «зближаю», *convergere* – «сходитися до центру», англ. *convergence* «сходження в одній точці») означає «злиття», «взаємопроникнення», «взаємний вплив», «наближення». Вона характеризує комунікаційно-інтеграційне явище, взаємодію, рух об'єднання до союзу чи уніфікації різноманітних частин в єдине ціле. У результаті конвергенції відбувається виявлення, ідентифікація та поява нових властивостей у частинах цілого.

Економічним, соціальним та іншим типам систем («система» з давн.-грец. *Σύστημα* – ціле, складене з частин; з'єднання являє собою множину елементів, що знаходяться у відносинах і зв'язках один з одним, яка утворює певну цілісність, єдність), котрі досягають ефекту конвергенції, притаманні у функціонуванні ефекти емерджентності за рахунок пролонгації конвергенційних властивостей частин цих систем. Наявність конвергенційних властивостей створює сприятливе середовище для виникнення таких властивостей систем, які не були притаманні їхнім частинам раніше. Зазначене повною мірою

відноситься до функціонування систем, результативність котрого потребує вимірювання та оцінювання, для чого нами пропонується застосовувати відповідні авторські моделі складових результативності функціонування та розвитку систем (див. моделі (1), (2) тощо в презентованому матеріалі та в [1, 2, 9, 10 та ін.]). Кожній складовій результативності будь-якого процесу при функціонуванні систем притаманні конвергенційні та емерджентні властивості. Конвергенція сутності узагальненого поняття термінів «функціонування» (як потоку процесів сукупних змін у, наприклад, соціально-економічній системі) та «результативність» (категорія результативності будь-якого процесу за кінцевими наслідками окреслює його одночасно і з кількісного боку, у вигляді характеристики його масштабного продукту, і з якісного, з урахуванням ефективності; містить відповідні їм показники як індикатори [9, 10 та ін.]) надає можливість визначити сутність поняття «результативність функціонування» системи як динамічний стан її дієвого функціонування, який потребує коригування в процесі управління, врахування адаптаційних змін і трансформацій у просторі та часі з конвергентно визначеними точками біфуркації.

Певної уваги заслуговує конвергенція системи принципів у формуванні концепції управління результативністю функціонування системи. Поряд із загальнонауковими принципами, такими як цілеполягання, керованість процесом управління, актуальність, системність, науковий підхід тощо існує низка принципів, притаманних окремим складовим системи управління результативністю функціонування системи: незворотності, закономірності, законності, гнучкості та ін. Конвергенція (злиття) специфічних принципів управління результативністю функціонування системи у межах дослідження уможливила вияв специфічних принципів управління зазначеною результативністю: своєчасність, безперервність, циклічність, синергізм тощо. Спеціальними принципами управління результативністю функціонування системи вважатимемо ієрархічність (на будь-якому рівні системи управління результативність має досягатися взаємодією між її елементами); холізм (на

вплив зовнішніх і внутрішніх факторів система управління результативністю має реагувати як єдине ціле); взаємодію (елементи системи управління результативністю функціонування повинні мати прямий і зворотний зв'язок); оптимальність (можливість оптимізації елементів системи управління результативністю функціонування системи).

Висновки. Процес конвергенції, як показали наші дослідження, є основоположним у формуванні концепції управління результативністю функціонування систем за допомогою злиття структурних складових «функціонування» і «результативність» в систему концептуальних основ з використанням авторських показників складових результативності. Результатами дослідження є окреслення сутності конвергенції, специфічних та спеціальних принципів управління результативністю функціонування систем, які розглядатимуться нами і в подальшому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буреннікова Н. В., Ярмоленко В. О. SEE-управління на базі складових результативності як засіб підвищення дієвості процесу функціонування складних систем: сутність, методологія. *Бізнес Інформ*. 2016. № 1. С. 145-152.
2. Буреннікова Н. В. Теорія та філософія результативності функціонування підприємств як систем: оновлений погляд на шляхи реалізації функцій та управління. *Бізнес Інформ*. 2021. № 6. С. 190-196.
3. Василик Л. Конвергенція та крос-медійність: дискурс термінологічної парадигми. 2017. № 1(883). С. 3–9.
4. Кові С. *7 звичок надзвичайно ефективних людей*. Харків, 2012. 384 с.
5. Мельник Л. Г. *Фундаментальные основы развития*. Сумы, 2003. 288 с.
6. Roco M., Bainbridge W. *Converging Technologies for Improving Human Performance: Nanotechnology, Biotechnology, Information Technology and Cognitive Science*. Arlington: National Science Foundation, 2004. 468 p.
7. Форд Г. *Моє життя та робота*. Київ, 2015. 384 с.
8. Юхименко П. І. *Історія економіки та економічної думки*. Режим

доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/385-storya-ekonomki-ta-ekonomchno-dumki-yuhimenko-p.html/>

9. Поліщук (Буреннікова) Н. В. Функціонування економічних систем: моделі складових результативності: [моногр.]. Вінниця: ВНАУ, 2010. 396 с.

10. Ярмоленко В. О., Поліщук (Буреннікова) Н. В. Складові результативності функціонування складних систем як об'єкти моделювання. Вісник Черкаського університету. Серія Економічні науки. 2012. № 33 (246). С. 86–93.

<https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/09/EUROPEAN-SCIENTIFIC-CONGRESS-4-6.09.23.pdf>